

Συμβούλιο της Επικρατείας: 394/1992

Πηγή: ΕΔΚΑ, ΛΔ' 1992, σελ. 354

Περίληψη: Εργατικόν ατύχημα θεωρείται παν βίαιον συμβάν, επελθόν κατά την εκτέλεσιν της εργασίας ή εξ αφορμής αυτής και τελούν προς αυτήν, αμέσως ή εμμέσως, εις σχέσιν αιτίου και αποτελέσματος. Ως τοιούτον θεωρείται το επισυμβάν κατά την διάρκειαν της εργασίας ή κατά την μετάβασιν ή την αποχώρησιν εξ αυτής, έστω κι αν προεκλήθη εξ αμελείας του παθόντος. Περίπτωση ατυχήματος μηχανοτεχνίτη συνεπεία διολισθήσεως γρύλου ΙΧ επισκευαζομένου αυτοκινήτου του.

Απόφαση Δικαστηρίου

Πρόεδρος: κ. Δ. ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΣ

Εισηγητής: κ. ΕΛ. ΤΣΟΥΜΠΑ

Δικηγόρος: κ. Κ. Φλέσσας, Γ. Λιάνης

Επειδή δια της αιτήσεως ταύτης το Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων ζητεί την αναίρεσιν της υπ' αριθ. 57/1988 αποφάσεως του Τριμ. Διοικ. Πρωτ. Λιβαδειάς, δια της οποίας απερρίφθη προσφυγή του Δ/ντού Υπ. ΙΚΑ Διστόμου κατά της υπ' αριθμ. 1/27.1.1987 αποφάσεως της Τ.Δ.Ε. του εν λόγω Υπ/τος, χαρακτηρισάσης ως εργατικόν το επισυμβάν την 23. 12.1985 εις τον σύζυγον της αναιρεσιβλήτου θανατηφόρον ατύχημα.

Επειδή, ο αν.ν. 1846/1951 "περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων" (179 Α'), εις μεν το άρθρον 8 παρ.4, χαρακτηρίζει ως εργατικόν ατύχημα "το εν τη εργασία ή εξ αφορμής ταύτης βίαιον συμβάν και την επαγγελματικήν νόσον", εις δε το άρθρο 34 παρ.1, ορίζει ότι: "Δια την χορήγησιν των παροχών της ασφαλίσεως δεν απαιτείται η συμπλήρωσις των καθοριζομένων εν άρθροις 28, 31, 32 και 35 ημερών εργασίας, εάν το γεγονός το θεμελιούν το εις παροχάς δικαίωμα οφείλεται εις βίαιον συμβάν επελθόν κατά την εκτέλεσιν της εργασίας ή εξ αφορμής ταύτης ή εις επαγγελματικήν ασθένειαν".

Κατά την έννοιαν των διατάξεων τούτων, ως εργατικόν ατύχημα θεωρείται παν βίαιον συμβάν, γενεσιουργόν αναπηρίας παρακωλυούσης την εργασίαν, επελθόν κατά την εκτέλεσιν της εργασίας ή εξ αφορμής αυτής και

τελούν προς αυτήν, αμέσως ή εμμέσως, εις σχέσιν αιτίου και αποτελέσματος, ως τοιούτον δε ατύχημα θεωρείται το επισυμβάν εις τον χώρο και κατά την διάρκειαν της εργασίας, έστω και αν προεκλήθη και εξ αμελείας του παθόντος, διότι η τυχόν αμέλεια αυτού δεν μεταβάλλει τον χαρακτήρα του ατυχήματος, ως εργατικού, αλλά μόνον ο δόλος (Σ.Ε. 800/1970, 1160/1983, 3475/1987). Ως τοιούτο δε ατύχημα θεωρείται και το επισυμβάν υπό αναλόγους συνθήκας κατά την μετάβασιν του ησφαλισμένου εις τον τόπον της εργασίας του ή την εκ τούτου αποχώρησιν, αρκεί να υφίσταται εν τη συγκεκριμένη περιπτώσει αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ της εργασίας και του ατυχήματος (πρβλ. ΣτΕ 2717/1982, 4697/1983, 2974/1984, 1439/1985, 1651/1986, 3475/1987, 3219/1990 κ.α.)

Επειδή, εν προκειμένω, ως γίνεται δεκτόν δια της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ο σύζυγος της αναιρεσιβλήτου Δ.Σ., ησφαλισμένος του ΙΚΑ, ειργάζετο ως μηχανοτεχνίτης εις το Κέντρον καταστροφής ενεργείας Μόρνου της ΕΥΔΑΠ εις την τοποθεσίαν "Κίρφη" του Διστόμου Βοιωτίας με ωράριον 6 π.μ. - 14 μ.μ. Την 23.12.1985 και μεταξύ των ωρών 10-14, συνεπεία διολισθήσεως του γρύλου της ιδιωτικής χρήσεως αυτοκινήτου του, το οποίον επεσκεύαζε εντός της αιθούσης του Κέντρου, ο προαναφερθείς ησφαλισμένος κατεπλεκώθη από αυτό, με αποτέλεσμα των θανάσιμον τραυματισμόν του λόγω "ισχυράς συμπίεσεως των αεροφόρων οδών και ασφυξίας". Κατόπιν υποβολής της σχετικής δηλώσεως ατυχήματος εκ μέρους της εργοδότηδος εταιρίας εις το Υπ/μα ΙΚΑ Διστόμου, ο Δ/ντής αυτού εχαρακτήρισε δια της υπ'αριθ. 19/7.5.1986 αποφάσεώς του το ως άνω ατύχημα ως μη εργατικόν, με την αιτιολογίαν ότι τούτο επήλθε μεν εις τον χώρο της εργασίας και κατά την διάρκειαν αυτής, ως αναφέρεται και εις την από 14.4.1986 έκθεσιν ελέγχου του αρμοδίου οργάνου του ΙΚΑ, όχι, όμως, εξ αιτίας της. Αντιθέτως προς τον Δ/ντήν, η οικεία ΤΔΕ εχαρακτήρισε δια της υπ'αριθμ. 1/27.1.1987 αποφάσεώς της το μνησθέν ατύχημα ως εργατικόν, με την αιτιολογίαν ότι το επισκευαζόμενον αυτοκίνητον θα εχρησιμοποιείτο δια την επιστροφήν του συζύγου της αναιρεσιβλήτου από τον τόπον εργασίας εις την κατοικίαν του εις τον Ορχομενό Βοιωτίας. Υπό τα δεδομένα ταύτα, το δικάσαν δικαστήριον, επιληφθέν προσφυγής ασκηθείσης υπό του ΙΚΑ κατά της ανωτέρω αποφάσεως της Τ.Δ.Ε., εδέχθη, αφ' ενός μεν ότι, ανεξαρτήτως του συνήθως συμβαίνοντος, κατά την ημέραν του ατυχήματος ο θανών, σύζυγος της

αναιρεσιβλήτου, δεν εχρησιμοποίησε δια την μετάβασίν του εις τον τόπον εργασίας του (Κίρφη) το μεταφορικόν μέσον της εταιρίας, αλλά το Ι.Χ. αυτοκίνητόν του, με το οποίον και θα επέστρεφε εις τον τόπον κατοικίας του (Ορχομενόν) μετά το πέρας της εργασίας, αφ' ετέρου δε ότι, η προσπάθεια επισκευής του μεταφορικού του μέσου, συνδεόμενη με την εργασία του και, ειδικώτερον, με την μέριμναν δια την αποχώρησίν του εξ αυτής και την επιστροφήν εις την κατοικίαν του προεκάλεσε τον θανάσιμον τραυματισμόν αυτού. Εκ τούτων δε συνεπέρανε το δικαστήριον ότι αι συνθήκαι εργασίας, εν συνδυασμώ προς την επαγγελματικήν ειδικότητα του ησφαλισμένου επέτρεψαν την κατά την διάρκειαν και εντός του χώρου εκτελέσεως της εργασίας πρόσκαιρον απασχόλησιν αυτού με την επισκευήν του αυτοκινήτου του, με το οποίον είχε μεταβή εις τον τόπον της εργασίας και θα επέστρεφεν εις την κατοικίαν του, το ατύχημα συνέβη εξ αφορμής και τελεί εμμέσως εις σχέσιν αιτίου και αποτελέσματος προς την εργασία, η οποία εδημιούργησε τας αναγκαίας προϋποθέσεις δια την επέλευσίν του. Η κρίσις αύτη του δικαστηρίου της ουσίας ως προς την ύπαρξιν αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της εργασίας και του επισυμβάντος εις τον σύζυγον της αναιρεσιβλήτου θανατηφόρου ατυχήματος παρίσταται νομίμως και επαρκώς ητιολογημένη, συμφώνως προς τα εκτιθέμενα εις την προηγούμενην σκέψιν, τα δε περί του αντιθέτου προβαλλόμενα δια της υπό κρίσιν αιτήσεως υπό του Ιδρύματος, ερειδόμενα επί της αντιλήψεως ότι εν προκειμένω, δεν συντρέχουν οι όροι του εργατικού ατυχήματος, καθ' όσον το ατύχημα συνέβη καθ' ον χρόνον ο θανών απησχολείτο με την επισκευήν του Ι.Χ. αυτοκινήτου του, το οποίον θα εχρησιμοποιεί κατά παράβασιν πάσης διαταγής της υπηρεσίας του δια την επιστροφήν εις τον τόπον της κατοικίας του, είναι απορριπτέα, ως αβάσιμα.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Σχετικά με την υπαιτιότητα του παθόντος και δη της αμέλειάς του ως εκ της οποίας επεσυνέβη το εργατικό ατύχημα βλ. Αντ. Πετρόγλου, Δίκαιον Κοινωνικής Ασφαλίσεως, τ. Α', σελ. 394 επ.